

JÓ DOLOGNAK TARTANÁM, HA VOLNA AZ ÓVODÁBAN. – AZ OKTATÁSI ROBOTIKA ÓVODAI BEVEZETÉSE SZÜLŐI SZEMMEL

Aknai Dóra Orsolya

Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Kar

Kulcsszavak: robotika; óvodáskorúak; szülők; vélemény, attitűd

Az óvodai élet a gyermekek nevelésének döntő fontosságú szakasza. Ebben az időszakban alakítjuk ki a gyerekek tanulási készségeinek alapjait, beleértve a problémamegoldást, a kritikus gondolkodást és a kommunikációt. A külföldi szakirodalmat áttekintve (Bers, 2021; Chaldi & Mantzanidou, 2021; Govind & Bers, 2021; Yang et al., 2022) a robotika integrálása az óvodai csoportokba olyan téma, amely az elmúlt években nagy figyelmet kapott, és amelyről a szülők véleménye megoszlik. Hódi és munkatársai (2019) nagymintás kutatásban vizsgálták az óvodások otthoni IKT-használati szokásait, ez azonban nem terjedt ki a robotikával kapcsolatos kérdésekre. 2022 őszén végezett pilot kutatásunkban a felvetett kutatási kérdésekre kapott válaszokat összegeztük a legfrissebb szakirodalmak elemző áttekintésével. Ez alapozta meg kutatásunk következő, empirikus szakaszát. Jelen kutatásunk célja az oktatási robotika óvodai bevezetésének vizsgálata volt a szülők véleményén keresztül. A kutatás fő kérdései: (1) Milyen előzetes ismereteik vannak a szülőknek az óvodai robotikával kapcsolatban? (2) Milyen a szülők attitűdje a roboteszközök használatának bevezetésével kapcsolatban? (3) Van-e összefüggés a szülők iskolai végzettsége és a kialakított véleményük között? Az adatfelvétel online, kényelmi mintavétel alapján, a Google Forms segítségével történt, a válaszadás önkéntes, anonim volt 2022 szeptemberétől. A pillanatfelvétel 2023. január 29-ei állapota szerint a kérdőívet 132 fő töltötte ki (130 nő, 2 férfi). A válaszadók között 54-en fontosnak tartják a kisgyermekkorú robotika bevezetését/alkalmazását az óvodában, 31-en nem, 47-en pedig nem tudják megítélni. A szülői attitűdöket klaszteranalízis segítségével osztályoztuk. A válaszok alapján megállapítható, hogy a szülők vélekedése visszatükrözi azt az évek óta tartó vitát, mely a digitális eszközök vélt vagy valós jótékony vagy káros hatásáról szól. Egyes szülők úgy vélik, hogy a robotika beépítése az óvodai nevelésbe biztosítja, hogy a gyermekek már korán megismerkedjenek a technológiával, és segítse őket a problémamegoldó és kritikus gondolkodás fejlődésében. Néhány szülő aggódik amiatt, hogy a technológia felváltja a hagyományos tanítási módszereket, például a mesélést és a fantáziadús játékot, melyek fontosak a gyermekek szociális és érzelmi fejlődése szempontjából. Mivel a technológia egyre nagyobb szerepet játszik az életünkben, néhány óvoda elkezdte beépíteni a játékos robotikát (Liszka, 2022) a foglalkozásokba vagy szakkör keretében alkalmazza. Így a robotika lehetőséget biztosíthat a gyermekek számára olyan alapvető készségek fejlesztésére, mint a logikus gondolkodás és a kódolás, melyek egyre fontosabbak a mai, technológia által vezérelt világban. Előadásunkban részletesen bemutatjuk a szülők vélekedésének egyes aspektusait a kérdőíves kutatás megállapításainak elemzése alapján.